

La Suda Kruco

Oficiala Organo de la Australazia Esperanto-Asocio.

Redakcio-Administracio :
Box 731F, Elizabeth-str. P.O.,
Melbourne (Aŭstralio).

Abono (por dek du numeroj) :
Aŭstralio: 4 ŝilingoj kaj 6 pencoj.
Ekster Aŭstralio: 5 ŝilingoj

Specimena numero-unu respondkuponon aŭ 30 c. U.E.A. kuponon.

Unu numero: 4 pencoj

Anoncoj: Por 3 linioj: 1 ŝilingo.

N-ro 93 (Eighth Year)

Melburno (Melbourne), Australio.

10 marto 1927

FLUGANTA KURACISTO.

Unua Servo En La Mondo.

Laŭ interkonsento, la "Kvinslanda kaj Norda Teritoria Flugad-Servo" kaj la "Aŭstralia Interna Misiista Komitato de la Presbiteriana Eklezio" decidis fondi la unuan aeron kuracistan servon en la mondo.

La doktoro, kies ĉefloko estos en Cloncurry (Norda Kvinslando), ĉiam havos flugmaŝinon je sia dispoŝo kaj devos viziti iun ajn lokon ne pli ol 300 mejloj (480 kilometroj) malproksime de Cloncurry.

Oni ĵus akceptis pripetojn de doktoroj dezirantaj la postenon kaj pretaj dediĉi sian tutan tempon al aer-kuracista laboro. Privata praktikado ne estas permesata. Inter 30 inter-esuloj estas pluraj eks-soldatoj havinte flugadsperton en Francujo dum la mondmilito.

Speciala komitato konsistanta el tri kuracistoj kaj tri aviadistoj kunvenos en Melbourne por fari la elekton. La aĝoj de la pripetantoj, kiuj devenas de ĉiuj ŝtatoj, varias inter 26 kaj 50 jaroj.

Jara salajro estos £1000 kaj la doktoro ankaŭ estos asekurita je £2000. La devoj de la sukcesonto estos:—viziti akcidentajn kaj aliajn urgajn malsanulojn, kiuj loĝas ekster la teritorio de nunaj kuracistaj agadoj; donu "unuan helpon" kaj, se necesas, aere transporti malsanulon al plej proksima malsanulejo; fari periodajn inspektvojaĝojn tra senkuracistaj re-

gionoj; kaj, se eble, konsiladi kun izolitaj kuracistoj kiam dezirinde.

Oficistoj de la Presbiteriana Eklezio klarigis, ke la fondo de tiu-ĉi servo estos eksperimento kaj okaze de sukceso pluaj servoj estos fonditaj en aliaj izolitaj regionoj.

Flugado en la Cloncurry distrikto ne estas novaĵo. Oni jam ofte alportis malsanulojn al la urbo per aeroplano, sed la kosto estas tiel alta, ke malmultaj povas pagi ĝin. Kvankam ekzistas telegraf—kaj telegram—sistemoj en tiu-ĉi regiono, la plej multaj malproksimaj bienoj estas izolitaj kaj oni diras, ke komunikado inter la bienoj kaj kuracistoj povas esti plibonigita per radio kaj kolomboj.

—Tradukita el "The Sydney Sun."

ESPERANTO IN THE SERVICE OF SCIENCE.

The use of Esperanto is on the increase in Japanese scientific circles. Recently the University of Nagasaki sent Prof. Hazime Asada to Europe for the purpose of conducting an enquiry into the different methods of application of forensic medicine. Prof. Asada has used only Esperanto for making himself understood during his journey. He has already delivered lectures in that language in various European towns and is enchanted with the results. A chief of section of the Japanese Ministry of Communications, Dr. Osaka has made the same experiment in Europe with equal success.

—I.E.S.

LA INSULO DE RAŬKAJ VOĈOJ.

(De C.H.D.D. en "The Age," Melbourne en Majo 1927).

Tradukita de George Gordon, F.B.E.A.

Guste norde de Cape York (1) kuŝas la interesa kaj malmulte konata, malgranda insulo Boigu, inter kiu kaj la suda bordo de Nova Gvineo estas markolo. kun larĝo de ĉirkaŭ unu kaj duono kilometroj. Geografie ĝi apartenas al Nova Gvineo sed politike al Kvinslando. Administras ĝin la insulestro de Thursday Island (2) Ordinare Boigu estus ne pli interesa ol la grandnombraj aliaj tropikaj insuloj, elstarantaj en tiu sama maro, se ne estis la eksterordinara malbeno metita sur ĝin, aŭ rimarkinda fizika fenomeno, se oni tia rigardas la aferon. Boigu pro tio povas pretendi pri mencio inter la plej sorĉaj, misteraj lokoj en la mondo ĉar sur la insulo neniu vivanto—ĉu homo, hundo aŭ birdo—povas elbuŝigi sonon pli laŭtan ol raŭka flustro. Oni atribuas tion al la propreco de la portrinka akvo, kaj tial neniu blanka homo loĝas sur la insulo.

Malofte personoj vizitas la insulon, ĉar ĝi ne estas proksime al la ordinara vojlinio de ŝipoj, kaj, pro la ĉirkaŭaj sablobaroj, ĝi estas alirebla nur por iom malgrandaj ŝipoj. Malofte misiisto aŭ registara ekspedicio estas la sola rimedo por rilatado de la insulanoj kun aliaj mondopartoj. Eble estas pro tio, ke oni tiel malofte aŭdas diri pri la mistera karakterajo de la insulo, kaj ke sciencistoj ne ĝis funde esploris ĝin, tamen la loĝantoj en Thursday Island kaj la ĉirkaŭajaj priscias ĝin.

Mi ricevis ĉi tiun, kompreneble aŭtentikan, historion senpere de unu mia amiko—registara oficisto, ano de puna ekspedicio, kiu, devante traseri la najbarajn insulojn, subordiĝis sur Boigu. Li trovis la sperton tre stranga. Ĉiu alparolata indiĝeno respondis per stranga, raŭka voĉo, kvazaŭ ili suferus de la plej malbona stadio de malvarmumo, kaj eĉ la hundoj eligis raŭkan, nenaturan sonon. Tiu kurioza propreco de la insula akvo rapide efikas. Post unusemajna restado sur la insulo la voĉo perdiĝas por kelke da monatoj, kaj tio efektive okazis ĉe kelkaj Eŭropanoj. Oni kalkulas ke post du monatoj da logado la voĉo estus ruinigita

por ĉiam. Tial ĉiu, devante viziti la insulon, ĉiam portas kun si sufiĉon da portrinka akvo el tie, de kie li venas.

Mia amiko unufoje aŭdis diri pri Boigu, kiam indiĝeno venis en lian loĝejon sur Thursday Island kaj per tre raŭka voĉo diris al li komunikon. —Tiu homo devas havi teruran malvarmumon,—rimarkigis mia amiko. —Ho ne,—respondis lia kunulo—li estas. el Boigu.

La indiĝenoj neniam estas malgajaj aŭ senesperaj pro la aflikto. Ili estas laborema, lerta, memstara kolonioto kaj lertaj domkonstruantoj. La stilo de ilia arĥitekturo similas tiun de Papuo. Ili desegnis kaj konstruis al si bonegan pregejon, en kiu ne troviĝas eĉ unu najlo. Nutraĵo estas abunda kaj konsistas el dugongoj, (3) kelonioj, (4) fiŝoj, moluskoj, (5) kokosoj, ktp.

Inspiro venis al mi, ke Boigu estus ideala loko, kien sendi kelkajn tedulojn kaj probablemajn, insulte riproĉemajn edzinojn. Mallonga restado sur la insulo ja moderigus la fluon de ilia parolado.

(1) elp: Kep jork; t.e. terkapo York. (2) t.e. Insulo Jaŭdo. Elp: torzde ajland. (3) Granda, akva, vegetajmanĝa mambesto. Zool. halicore dugong. (4) A. turtle, F. tortue marine. Zol. Colonia. (5) A. shellfish, F. mollusques. Zool. molluscum. (6) A. Yam. F. igname. Bot. dioscorea.

PHONETIC ENGLISH.

"It is worthy of note that the form of words is more international than their sound. Many words are the same or almost so in several languages, but in all they are pronounced differently. English, for example, cripples the pronunciation of many international words, and it is only by their form that the learner is enabled to recognise them. If English were written phonetically, as some suggest it should be, the tongue would be, for foreigners, even more difficult to learn than it is now."

The above was written by a German in an old number of "Esperanto." It might well be pondered by those well-meaning people who believe that were English spelt phonetically it would be accepted joyfully by the world as its international language.

—ROBO.

KRONIKO.

MELBURNO. Vik. — La sekretariino de la Melbourne Societo, petis kaj ricevis permeson por la Societanoj viziti la observatorion je la vespero de Januaro 31a. La nokto estis tre bona, la ĉielo sennuba, kaj la luno sufiĉe granda por esti bone vidata per la teleskopoj. La anoj rigardis kelkajn stelojn, la planedon Jupiteron, le stelojn de la Suda Krucio, kaj la Lunon, kiu lasta, tra la teleskopoj, similas blankon stukon. Ĉio, aŭdita kaj vidita, estis tre instrua, kaj la anoj multe ĝuis la viziton.

Parolado kun lumbildoj okazis frue en februaro, en la Aŭstralia Preĝejo. La parolinto, s-ro. Pyke, montris per landkarto kaj bildoj, sian vojon tra diversaj landoj en Eŭropo. Li priparolis pri multaj okazintaĵoj, kaj la bonkoreco de samideanoj alilandaj. Unu bildo prezentis vidon de personoj marŝantaj al la tombo de D-ro Zamenhof, por lasi floran aŭ alian respekttributon sur ĝi. Alia bildo montris la portreton de Fina sinjorino kiu tradukas en la Finan lingvon, anglajn verkojn. Tre imitinda entrepreno, ĉar, per tia tradukado oni povas pli bone kompreni la morojn kaj kutimojn de aliaj nacioj.

Je februaro 17a, s-ro Skurrie donis paroladon je la temo "La Virino, — en la Pasinta, Nuna, kaj Estonta Tempo." Tamen, lia senpasia parolado montris ke lia kompato estis por la viro!

Tre sukcesa pikniko okazis je sabato, 25a februaro, ĉe la rivero. La anoj luis boatojn kaj remis ĝis belela loko sur la riverbordo, kie ili restis dum kelka tempo, kaj ludis pilkludon sur apuda kampo. Reveninte al la boatejo, la anoj temangis, kaj iom poste hejmeniris en la krepusko de bela somera tago.

AUCKLAND, Nov-zelando. — Kvan-kam aferoj, pro la libertempo kaj festa periodo estas iom kvietaj, la Societo kaj klaso por komenculoj daŭras sian laboron entusiasme.

S-ro Adcock, Del. de U.E.A., el Te Uku, vizitis la urbon dum Kristnasko. La visito provizis al lokaj samideanoj, okazon por multe da praktikado parole.

Kurso de lecionoj por progresintoj, gvidata de s-ino B. King en la kolonoj de "N.Z. Pictorial News" daŭras, servante tre bonan celon. Kun la

lecionoj estas novaĵoj variaj pri progresoj kaj okazintaĵoj de Esperanto. Estas nur per laboro persista ke la publiko edukigas al Esperantismo.

MASTERTON, N.Z. — Post festa periodo la loka klubo rekomencis funkciadi. Dum la 6 februaro la remalfermiĝo okazis, s-ro W. L. Edman-son, prezidanto de la Wellington Esperanto-Klubo, veturanta al nia urbo por partopreni.

TE UKU, N. Z. — Pogrande propagandas s-ro instruisto C. J. Adcock, Del. de U.E.A., per la gazetaro. Artikoloj intereso-plenaj priskribantaj diversajn flankojn de la Esperantomovado fluis de lia kompetenta plumo kaj aperis en kelkaj gazetoj en la distrikto Waikato. Inter la junularo Esperantista s-ro Adcock ankaŭ laboras, kaj en tio, bonan sukceson. Oni notu ke post februaro, la adreso de s-ro Adcock estas Drury, apud Aucklando.

WELLINGTON, N.Z. — Dum vespero 18 januaro, la ĉi-tiea klubo komencis sian agadon por la 1928 jaro. Kunvenoj okazas ĉiumerkrede je la oka horo. Estas kontentiga al la fondintoj de la klubo por vidi ke la membraro pligrandiĝas. Bona sukceso mona per klubaj loterio estas atendata, sed je skribdato la rezultoj estas netakseblaj. La gajnantoj de la premioj estos deciditaj 28 februaro, kiam la amplekso de la monhelpo al la klubo estos kalkulita.

Estis kun granda bedaŭro ke la lokaj samideanoj legis en la kolonoj de la januara numero de la S. K. pri la nekredebla detruo de la Esperantokverko plantita de la kongresanoj de la Danziga kongreso. Vortoj por esprimi nian malplaĉegon estas netroveblaj, kaj la damaĝo estas ke la aĉa (j) detruinto(j) iris senpune.

NOWRA, N.S.W. — Pere de s-ro G. D. Kvarnstrom, Delegito de U.E.A., Esperanto disvastiĝas en tiu ĉi distrikto. Kun helpo de "Lingua-phone" fonograf-diskoj el Sydney pruntitaj la lingvo estas instruata al aro de lernantoj. Sperta stenografisto, s-ro Eastburn, transskribis la paroladojn de D-ro Privat kaj disdonis maŝinskribitaj ekzempleroj al ĉirkaŭsidantaj studentoj, kiuj nun povas sekvi ĉiun vorton. Per tiu ĉi metodo multe pli estis farata, ol per cent lernolibroj. Starigo de esperanta klubo estas pripensata.

SYDNEY, N.S.W. — La kunveno nun okazas laŭ la ordo de la nova

konstitucio: post la unuhoro instruado la kunvenoj estas kondukataj en la jena maniero:—Legado kaj konfirmado de protokolo. Propono de novaj anoj. Akcepto de novaj anoj antaŭe proponitaj. Avizo pri proponoj. Traktado de proponoj antaŭe anoncitaj. Aliaj societaj aferoj. Tiam sekvas la amuzaĵo anoncita en la programo. La 2 februaro, la unua vespero en la nova ducnjaro, oni daŭrigis la lecionojn ĝis iom malfrua ĥoro. En alia vespero s-ro Simons, la prezidanto legis paraĝrafojn el diversaj partoj de la nova libro "Australio Lando kaj Popolo."

S-ro Rutland malnova ano kiu estas ankaŭ konata en Melburno paroladis je la 16a pri "Railways of the World." Li skizis la historion de la fervojoj de la plej fruaj tempoj ĝis nun, kaj sciigis al ni multon, kion ni antaŭe ne sciis. Ekzemple, li diris, ke en fruaj tempoj oni kredis ke lokomotivo nur povas sin movi, se ĝi havas dentradojn, kaj dum longa tempo oni restis kontenta je tiu ĉi teorio, sen eksperimentoj kun la ordinaraĵoj.

La socialan vesperon (23a) ĉeestis proksimume 50 personoj. Inter aliaj, s-ro Simon donis tre amuzan telepatian demonstracion, kune kun s-ro Freeman, kiel "Argus," la ĉion scianto.

Dum marto oni intencas pasigi intersemajnon 9a ĝis 11a ĉe la "Somera Lernejo" de la Laborista Asocio (W.F.E.A.) ĉe Newport apud Sydney.

Dum la monato la gazetaro menciis Esperanton kiel sekvas: "The Sun," 8/2/28; "Labor Daily," 9/2/28; "Evening News," 9/2/28, kaj en "Smith's Weekly," (24/2/28) sur unua paĝo aperis enigmo. Botelo da biero estis montrita kun sola klariga vorto "Esperanto" suben. Ĉu per tio oni alludas al la internacieco de ambaŭ? Ni ankoraŭ miras.

GAZETOJ RICEVITAJ.

Argentina Esperantisto, 18; Amerika Esperantisto, 2; British Esperantist, 274; Bulgara Esperantisto, 4; Bulteno Antverpena E. Komitato, 1; Bulteno Internacia Scienca Asocio E. 9; Esperanto, 1; Heroldo de Esperanto, 52; 1; Hungara Heroldo, 1; Informservo de la Internacia Labora Oficejo; International Language, jan.; Internacia Medicina Revuo, 1; La Suna Hispana, 127; La Lernanto, 55; Verda Stelo, 12, 1.

THE JAPANESE AND LANGUAGE STUDY.

(From "The use and study of foreign languages in Japan," by Doctor Nitobe.)

Translated from "Esperanto," April, 1927.

Sadly conscious of their linguistic deficiencies and of the consequent difficulty that confronts them in their international relations, the Japanese turn to Esperanto with high hope. The simplicity of its grammar, the ease of its pronunciation and the regularity of its orthography combine to exercise a great attraction for them. Whatever prejudice or disfavor Esperanto may meet in Europe, it will find an open door in the Far East.

Some have accused it as being a medium for the introduction of "advanced teachings," but surely it is well-known that there already exists in the other languages far more literature propagating "dangerous ideas."

It is often asked, Why not adopt some great national language, which, although more difficult, has a history and a literature? Let us say here that Esperanto does not aim at providing material for literary or historical study: its chief use lies in the lower but wider field of everyday practical life—in commerce, transport and tourism. For such purposes no nation would give thanks for its language being chosen. The warmest advocate of French or English as a world tongue would suffer a loss of enthusiasm were he only to hear Pidgin English as spoken in China, or French as used by the natives in Cambodia or Haiti. Esperanto, by reason of its simplicity, is not liable to such distortion. Furthermore, a point that should not be overlooked is one of psychology. The Oriental feels himself less embarrassed and more confident when on the neutral ground of Esperanto, than when forced on to that of some national tongue. He is conscious of a greater freedom and is less afraid of making grammatical errors, when there are only sixteen rules for him to break.

The stereotyped argument often used against Esperanto, namely, that an artificial language can never displace a natural or national one, is

quite out of place, for no Esperantist proposes that one should be substituted for the other. Again, artificiality cannot be urged against Esperanto if the language shows itself in practice as an instrument that does the work, any more than one can rightly refuse the services of an automobile because it is not a horse. It is to be remembered also that English or French is to the eye of an Oriental, as unnatural as Esperanto. Esperanto can even serve as a stepping-stone in the transition from an Oriental to an Occidental tongue. A remarkable experiment in an English school has revealed the fact that children who had studied Esperanto for one year and then French or German for a further two years were at the end of that time ahead of those who had devoted the whole three years to the study of one of those national languages.

It seems probable that Esperanto will spread more and more widely throughout the East because of its inherent value and practical utility, and also because of the "internal idea" that characterises it.

(Note of trans. The empty objection to Esperanto on the score of "artificiality" is answered by a recent contributor to "International Language." "What is artificiality? In hundreds of directions to-day it merely signifies the very efficient provision of something with which Nature has neglected to provide us." Our alphabet, the Morse Code, shorthand, and hosts of useful adaptations are all artificial. I do not here more than remind the reader that Esperanto is not in essence artificial at all. Its roots are deep down in the living languages of men; its creator-genius, Zamenhof, has formed from the chaos of languages a wonderful synthesis of the necessary and best in it—a system presenting to the world what has been truly named "grammar incarnate." Robo.)

RECENZO.

Vortoj de Profesoro Th. Cart. Al la pacaj kunbatalantoj dediĉitaj de S. Grenkamp kaj R. de Lajarte. 1927. Eldonejo "Esperantisto Voĉo," Jaslo, Polujo. 140 paĝoj, 14 x 18½ cm. Prezo br.: 250 sv. fr. Jen citaĵo de pago 45:—Esperanton ni devos konsideri kun sama respekto kiel niajn gepatrajn lingvojn.

Kiel ni penadas por skribi kaj paroli plej klare, plej korekte, plej bone nian nacian lingvon, tiel same ni devas penadi por skribi kaj paroli lingvon internacian.

Ni devas absolute forgesi, ke ĝi estas nenatura lingvo, tial ke nun ĝi vivas, kiel vivas ĉiu lingvo natura.

Niaj rajtoj kontraŭ ĝi, ĉar ĝi estas de arta deveno, ne esta aliaj ol kontraŭ iu ajn alia lingvo.

Cetere nur dank' al tiu konvinko, gardate nur per ĝi kontraŭ teoriaj proponoj kaj senfinaj diskutoj, Esperanto povas vivi kaj normale kreski.

GVIDFOLIOJ PRI WIESBADEN.

Tiu reklamo sciigas al ni la luksejon de la tiea kuracejaro. Vere porregaj estas la servoj ĉe dispono de tienaj vojaĝintoj, kiuj havas laŭdezire banojn, trinkfontojn, sportejojn, koncerthalegon, kaj ĉion emigan al mensa kaj korpa resaniĝo. Jen por la moderna mondo la ĉirkaŭajaro kaj atmosfero de la antikvaj resanigejoj de Romo! Efektive la poetoj inter la mondmastroj iam fervore kantis pri ĝiaj amuzoj kaj kuracejaro. Post tralego de tiu ĉi impresa reklamo mi sentas min iom alirema rilate al Wiesbaden, sed havas feliĉon savtempe rememori pri Daylesford, kiu urbsanejo, kvankam konfese multmanka laŭ la grandmonda ekzemplo de la Germana homariĝejo kun ĝiaj ĉiampreta servo kaj felanda beleco ornamata, tamen al modestuloj donas kontenton. Malgraŭ tiu diro ni gratulas la eldonintojn kaj kredas, ke ilia alvoko ne vanos.

HAROLD PUDNEY

Specialisto pri Fontanplumoj

Se vi havas kriplan fontanplumon, kiu malhelpas vian skribadon portu ĝin al li, kaj li malkare rebonigos ĝin. Aŭ ĉu vi deziras fontanplumon POR VI MEM AŬ POR VIA AMIKO? Li havas multajn el ĉiu speco, je prezo facila por via monujo. Li speciale prizorgas mendojn per poŝto. Memoru la adreson

7 EQUITABLE PLACE MELBOURNE

PRI DORDRECHT.

Kvar belklaraj fotoj valorigas tiun gvidfaldadon pri malnovmonda Nederlando urbo. U.E.A. daŭre faras utilan laboron per disdono de tiuj priskriboj.

ILUSTRITAJ RAKONTOJ.

Tiu libreto por komencantoj, verkita de A. Kennigott, havas avantaĝon super multaj similspecaj en tio, ke ĝi estas facila kaj praktika. Simplajn sed interesajn rakontetojn ĝi enhavas kun bildetoj por klarigi la tekston, tiel ke la novulo povu senĝene kompreni.

Post ĉiu rakonto instruaj demandoj ebligas jam de la studkomenco kune interparoli kaj bone ekzerci la ĵus akiritan vorttrezoron. La tri demandoformoj estas:—1. Demandoj pri enhavo derakonto. 2. Demandoj por ekzerci la novajn vortojn kaj esprimojn. 3. Demandoj pri vortfarado kaj gramatiko.

Post trailego oni konstatas pri nur unu-du eraroj aŭ neĝustajoj. Je kompilo de lerniloj oni devas antaŭ ĉio zorgigi pri korekteco. Pg. 7 kaj 37, "surprizo" uzata laŭ la dua senco donita de Kabe. Sed ĉu ne "miro"? Vidu ĝustan uzon ĉe Jesaja 47/11. Pg. 9 kaj 11, "bridoj" (rimenoj): "anstataŭu" (17) devas esti "anstataŭigi." Facile defendebla estas aserto, ke en lernolibroj oni devus limigi sin je oficialaj vortoj kaj vortoj tre vaste uzataj; do ke "fuganto" (19) estigu "forkuranto." Zamenhof uzas grandliterojn ĉe monatoj (21). Oni dupartigu (25) per streketo "dekdan." (33) Laŭ "Sentencoj de Sal." 27/19 kelkaj certe uzus ne "reflektaĵo" sed "(re)spegulaĵo." (40) "dirante, ke estas la sia"; oni enmetu la nebone ellasitan "ĝi" antaŭ "estas."

Entute uzinda libreto. Prezo unu ŝil. Rabato de 20% je mendoj de pli ol deko senditaj de instruistoj, delegitoj, kaj sekretarioj pere de A.E.A.

—Robo.

THE JAPANESE RAILWAYS AND ESPERANTO.

A work has just appeared in Japan which shows how increasingly Esperanto is used. The Ministry of Railways in Tokio has produced in Esperanto a handsome volume of 100 pages on Japan intended to facilitate travelling in that country and for supplying foreign visitors with all desirable information.

SIFTINGS.

During the fourth congress of the New Educational Movement held at Locarno in November, the necessity for an international auxiliary language was strongly emphasised. It was decided that Esperanto should be the sole language used for translation at the next congress to be held in Copenhagen. The same decision was come to for the Universal Congress of Religions to be held at The Hague in August next; the International Congress of Junior Peace League to be held in Ommer also in August next, and the International Congress of Christian Socialists to be held in September at Le Locle. It appears that the lesson of the Universal Esperanto congresses is at length being learned by other congresses.

During the Esperanto Congress held in Danzig in August last the most influential daily paper published there, the Danziger Neueste Nachrichten, appeared during the congress week in both German and Esperanto. This is the first occasion on which an important daily paper has made such extensive use of Esperanto.

Lithopolis is a little isolated village of 300 persons nestling amid the beautiful Ohio hills that border the Hocking Valley about 15 miles from the State's capital. With an international understanding which would prevent war as their objective, Mrs. Mable Wagnalls-Jones, authoress of *La Palaco de Danĝero* and other novels, and her husband Richard J. Jones, of Northport, New York, have endowed in Lithopolis a School of Esperanto; the first in the World.

ESPERANTO IN EDUCATION.

The Mèchini Institute, which has schools in every town in Italy, has placed Esperanto in its curriculum. In accordance with the recommendation made by a special decree of the Prussian Ministry of Public Instruction, the college of Sprottau in Silesia has introduced the teaching of Esperanto in its three upper classes. The Commissariat of the Armenian people in Erivan (Armenia) has authorised the introduction of Esperanto in all the upper classes of the continuation schools.

—I.E.S.

COMING EVENTS IN SYDNEY.

Unexpected developments having occurred in removal arrangements (notified in the "Suda Krucio" last month), the Sydney Esperanto Society will continue meeting at Rawson Chambers, Rawson Place, until further notice.

The half-yearly syllabus of the Society contains a careful selection of attractive items, the merits of which even the Sydney Press favourably commented upon. Below we re-print the programme week by week.

Mar. 1, "Helpful Study Methods," Mr. D. Calman; Mar. 8, "Ur of the Chaldees," Mr. J. Edmonds; Mar. 9-11, Week-end Summer School at Newport; Mar. 15, Establishing Contact Overseas; Mar. 22, "Life in Turbulent Mexico," Mr. L. Fekonja; Mar. 29, Novelty Evening; April 5, "Esperanto and Religion," Rev. I. Serisheff; April 12, Exhibition of Periodicals; April 19, "Near the Banks of the Suez Canal," Mr. H. Torr; April 26, All-Esperanto Concert, Members; May 3, "Chinese Characteristics," Dr. F. J. Williams; May 10, "Newspaper Production," Mr. D. Healy; May 17, Humorous Anecdotes, Members; May 24, "Sweden," Mr. V. Olssen; May 31, Dance; June 17, "Esthonian Folklore," Mr. A. Auwart; June 14, "What is Esperantism?" Mr. F. T. Simon; June 21, Mirth, Music and Mystery; June 28, Annual Meeting; July 5, Stage Scenes, arranged by Miss V. Fairfield; July 12, "Psychological Effect of Bolshevism," Rev. I. Serisheff; July 19, Literary Review, Mr. L. E. Pfahl; July 26, Social Evening.

AL NIAJ SUBTENANTOJ.

Por ŝpari la poŝtelspezoj ni kvitan-cas la ricevon de donacoj kaj abonoj jene:—(la daton post la nomon kaj sumo, montras al kiu dato la abono estas pagata) O. Behncken, 4/6, jan. '29; W. J. Parker, 4/6, nov. '28; K. Simmons, 4/6, junio '29; Wellington E. Klubo, 3/-, aŭg. '28; E. Anderson, 4/6, nov. '28; L. Irwin, 9/-, junio '28; M. A. Marinovich, 5/-, aŭg. '28; F. T. Simon, 9/-, junio '29; Sydney E. Klubo, 5/6, aŭg. '28; V. Fairfield, 4/6, oct. '28; F. A. Thomas, 4/6, jan. '29.

KELKAJ MALVASTE KONATAJ VORTOJ DE ZAMENHOF.

Li konsilas, ke:—Oni preferu "renkonte" kaj "returne" al "renkonten" kaj "returnen." Evitu la akuzativon post "ĉe." Diru "same kiel" (ne "ol") kaj "nenio **krom**" (ne "ol"). Ne uzu "sugestii" en la senco de "proponi, rekomendi, konsili." Li ĉiam metas la pli pezan vorton al la fino, ekz., "Mi al li donas la libron," kaj ne "Mi donas la libron al li." Li deklaris al Max Butin, ke "vipuro" en la Fundamenta Vortaro estas preseraro anstataŭ "vipero." Li preferas "en estonta tempo" aŭ "en la estonteco" anstataŭ "estonte." Ankaŭ "en la direkto" anstataŭ "en la direkton." S-ro Sharpe iam demandis lin pri la jeno:

Demando.

Ne diru "du kaj duono horojn poste" sed "du kaj duonon horojn poste."

Respondo de Zamenhof.

Mi preferus: "du kaj duonon da horoj poste."

Demando.

Ne diru "kelke da ni, multe da ni," sed diru "kelkaj el ni, multaj el ni."

Respondo de Zamenhof.

Dependas de la senco.

Demando.

Ne diru "mi prosperis fari," sed "prosperis al mi fari," aŭ "mi sukcesis fari."

Respondo de Zamenhof.

Bone.

(S-ro Sharpe intence tiel aranĝis sian demandojn por faciligi respondojn.)

PRI KELKAJ HOMAJ SONOJ.

Novenaskito KRIAS, PLORKRIAS, kvazaŭ altirante kompatan amon de ĉirkaŭuloj, kiuj gaje BABILAS kaj ŝerce parolas pri la uleto. Infana RALBUTO iom post iom transformiĝas en la PAROLON. Amanta patrino dormigas la idon KANTANTE LULKANTOJN. Kion la infano ne povas ELDIRI per sia primitiva LINGVAĴO, ĝi esprimas per TONO de la VOĈO, per mienoj, per gestoj, ĝis per okulmovoj.

Interŝanĝo de pensoj per PAROLA LINGVO estas INTERPAROLO aŭ KONVERSACIO, aŭ BABILADO se ĝi ne estas serioza. INTERPAROLO pri intimaj aferoj de la najbarejo estas KLAĈADO. Serioza

PRIPAROLADO inter pluraj personoj estas DISKUTO. Neĝentila interŝanĝo de nekonsentaj opinioj estas DISPUTO.

PAROLADO signifas ankaŭ solparolon antaŭ aŭdantaro; se ĝi estas bela kaj konvinka oni nomas ĝin ELOKVENTA. Elokventan paroladiston oni nomas ORATORO. Advokato PLEDAS antaŭ juĝistaro. En alta societo oni BRILAS PER FRAZOJ kaj VORTLUDOJ. En alta stilo oni mirigas per PERIODOJ kaj arta FRAZKONSTRUO.

Por atentigi personon, kiu ne rigardas, oni ALPAROLAS lin, aŭ KRIETAS, KRIAS, laŭ distanco, per paroloj aŭ FAJFOJ; kaj ofte uzas INTERJEKCIOJN, malsamajn en diversaj naciaj lingvoj.

—P. Stojan.

BROADCASTING AND ESPERANTO.

At its annual meeting in Lausanne the General Assembly of the International Union of Radiophony adopted a resolution recommending the use of Esperanto in wireless. The Council of the Union confirmed this resolution by a further recommendation at its meeting in September at Como. Up to the present the following stations have begun to give effect to the Lausanne resolution: Zurich (series of addresses), Conenhague, Kalundborg, Stuttgart (relay Freiburg), Breslau, Barcelona (B.A.J.C.1), Radio-Belgique, Brussels (announces weekly programmes), Königsberg (relay Danzig), Tallin (Esthonia), Geneva, not reckoning all the stations giving Esperanto lessons by wireless.

Lectures in Esperanto have been broadcast by the stations at Shanghai, Stockholm (11, 19 and 20 September), Oslo (23 August, 6 September), Danzig (30 July), Warsaw (5 August), Brisbane, Australia (16 August, 1., 6., 13 and 20 September).

Radio-Geneva has just commenced a new Esperanto course (every Thursday). The station at Nagoja, Jock, Japan broadcast the first wireless Esperanto lesson in Japan on 20 September. The Hamburg station (relays Bremen-Hannover), and the Russian stations of Harkow (every Wednesday), Leningrad (every Friday), Moscow (every day) and Odessa (every Wednesday) continue their regular broadcastings in Esperanto.

—I.E.S.

Brisbana Esperanto-Societo kunvenas la 2-an kaj 4-an mardojn de ĉiu monato en salono de State Service Union, 3-a etaĝo, King House, Queen-str.: Prezidanto: Maŭrice Hyde, F.B.E.A. Vicprezidantoj: Fraŭlino R. MacPherson, Klement Kidd. Sekretariino: Fraŭlino E. B. Carrick, Office of Supt. of Telegraphs, G.P.O., Brisbane (Kvinslando-Queensland).

Melburna Esperanto-Societo, Prezidanto, s-ro N. Grant; sekretariino f-ino V. Cox. Poŝta adreso, Box 731F, Elizabeth-str. P.O., Melbourne. Kunvenejo: Public Benefit Bootery Building, 5th Floor, 323-325 Bourke St., Melbourne. Vendrede vespere, je la oka horo.

SYDNEY ESPERANTO SOCIETY. Kunvenas ĉiun ĵaŭdon de 8—10 p.m., ĉe "Rawson Chambers," Rawson Place (5a etaĝo). Ĝuste apud la ĉefstacidomo; enirejo ankaŭ ĉe Pitt Street. Prezidanto: s-ro F. T. Simon; Sekretario: s-ro Leslie E. Pfahl, 174 Burwood Road, Burwood.

WELLINGTON ESPERANTO CLUB—Meets every Wednesday, 8 p.m., at 19 Tory Street (1st story), near Courtenay Place, Wellington. Visitors always welcome. President: S-ro W. L. Edmanson, F.B.E.A.; Secretary, S-ro Bertram Potts, F.B.E.A., 34 Argentine Avenue, Miramar, Wellington, N.Z.

Cole's Book Arcade, Melbourne.

TWO MILLION BOOKS AND PIECES OF MUSIC.

— Send for —

"THE RAINBOW." Cole's Monthly About Books. FREE TO YOU.